

ГРАД НОВИ САД
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Број: XXII-020-11/2013-287-19
Нови Сад

ЈКП "СТАН" Нови Сад
Ласла Гала 22
Нови Сад
Јован Ђерић, председник Надзорног одбора
Јанко Чобрда, в.д. директора

Поштовани,

Заштитник грађана Града Новог Сада је, као што Вам је познато, запримио већи број притужби грађана као и Скупштина зграда који изражавају незадовољство због наплате димничарских услуга.

Поводом наведених притужби Заштитник грађана Града Новог Сада покренуо је поступак контроле законитости и правилности рада органа и обратио се ЈКП "Стан" Нови Сад, Градској управи за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада и ЈКП "Информатика" Нови Сад.

Тим поводом запримили смо одговоре ЈКП "Стан" Нови Сад број: XXII-020-11/2013-287-8, број: XXII-020-11/2013-287-14.

Градска управа за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада нам је доставила одговор број: XXII-020-11/2013-287-13 у ком су нас обавестили:

- да је Одлуку о димничарским услугама ("Службени лист Града Новог Сада", број 26/2013) донела Скупштина Града Новог Сада на XVI седници одржаној 31. маја 2013. године на основу члана 13. став 1. Закона о комуналним делатностима ("Службени гласник Републике Србије", број 88/11) и члана 24. тачка 23. Статута Града Новог Сада - пречишћен текст ("Службени лист Града Новог Сада", број 43/08);
- да је чланом 13. став 1. Закона о комуналним делатностима ("Службени гласник Републике Србије" број 8/11), прописано да: "Скупштина јединице локалне самоуправе одлукама прописује начин обављања комуналне делатности, као и општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника услуга на својој територији, укључујући и начин плаћања цена комуналне услуге, начин вршења контроле коришћења и наплате комуналне услуге и овлашћења вршиоца комуналне делатности у вршењу контроле и мере које су контролори овлашћени да предузимају.";
- да је чланом 2. Закона о комуналним делатностима прописано да су комуналне делатности, делатности пружања комуналних услуга од значаја за остваривање животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем, да су комуналне делатности од општег интереса и да су комуналне делатности између осталог и димничарске услуге, као и да је чланом 3. став 1. тачка 13. наведеног закона прописано да су димничарске услуге чишћење и контрола димоводних и ложних објеката и уређаја и вентилационих канала и уређаја;

- да је чланом 24. тачка 23. Статута Града Новог Сада - пречишћен текст ("Службени лист Града Новог Сада", број 43/08), прописано да Скупштина Града Новог Сада уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и њихов развој, уређује услове и начин организовања послова у обављању комуналних делатности, као и друга питања од значаја за њихово обављање, што практично значи да Град Нови Сад има обавезу да ову област уреди на својој територији;
- да поред наведеног Закона о комуналним делатностима не постоји ни један подзаконски акт који регулише начин вршења димничарских услуга, тако да су локалне самоуправе, односно градови и општине, препуштени сами да на својој територији организују вршење ове делатности;
- да обзиром на околност као и чињеницу да је оснивачким актом ЈКП "Стан" Нови Сад, димничарска делатност предвиђена као основна делатност, да се Градско веће Града Новог Сада руководило овом чињеницом приликом утврђивања предлога Одлуке о димничарским услугама коју је Скупштина Града Новог Сада донела на 16. седници која је одржана 31. маја 2013. године и да је из прилога који су доставили јасно да локалне самоуправе на територији Републике Србије, на исти или врло сличан начин уређују ову област, с тим да је Скупштина Града Новог Сада тек 31. маја 2013. године донела Одлуку о димничарским услугама, а да је цене димничарских услуга утврдио Надзорни одбор ЈКП "Стан" Нови Сад у процедури која је опредељена Законом о комуналним делатностима и Статутом Града Новог Сада;
- да је Привредна комора Србије, Удружење за комуналну делатност дана 06. марта 2013. године упутило Влади Републике Србије Правилник о обављању димничарске делатности (у форми нацрта) који на целовит начин уређује ову делатност на територији Републике и да Влада Републике Србије још увек није заузела никакав став према овом документу;
- да је у процесу израде нацрта одлуке о димничарским услугама учествовао мултидисциплинарни тим састављен од људи из Градске управе за урбанизам и стамбене послове, Градске управе за комуналне послове, Министарства унутрашњих послова, ДП "Нови Сад - Гас" и ЈКП "Стан" Нови Сад и да је приликом израде наведеног нацрта одлуке узета у обзир чињеница да је према подацима Министарства унутрашњих послова на територији Јужно — бачког округа у последње 2 године забележено 12 смртних случајева као последица неисправних димњака односно појаве угљен монооксида, да су поред тога неисправни димњаци изазвали низ пожара који су проузроковали знатну материјалну штету, и да је чињеница да на територији Града Новог Сада не постоји ни једно предузеће које се бави овом комуналном делатношћу;
- да сагласно члану 52. тачка 5. Статута Града Новог Сада Градско веће Града Новог Сада даје претходну сагласност на цене комуналних услуга јавних комуналних предузећа чији је оснивач Град и да је у случају одређивања цене ове комуналне услуге у потпуности испоштована процедура приликом утврђивања цене, тако да је Градско веће Града Новог Сада поводом захтева Јавно комуналног предузећа "Стан" Нови Сад за утврђивање цене димничарских услуга дана 18. септембра 2013. године донело Закључак број: 020-146/2013-II којим је наложено да се предлог одлуке о утврђивању цена димничарских услуга објави на огласној табли у седишту Града Новог Сада, да је предлог одлуке о утврђивању цена димничарских услуга сагласно наведеном закључку објављен и у електронској форми на сајту Града Новог Сада (Наведени Закључак је заједно са Предлогом одлуке о утврђивању цена димничарских услуга био постављен 15 дана на наведеном сајту и да није било никаквих примедби, сугестија, коментара и сл.) и да је након тога Градско веће Града Новог Сада, на седници од 09. октобра 2013. године донело Решење број: 020-146/2013/A-II о давању сагласности на цене димничарских услуга у износу који је наведен;

- да су у поглављу 3. Права и обавезе предузећа и корисника услуга, односно у члановима 17. до 24. Одлуке о димничарским услугама утврђене обавезе предузећа односно ЈКП "Стан"- а у вршењу димничарских услуга на територији Града Новог Сада и да је сагласно члану 22. Предузеће дужно да води евиденцију димоводних и ложишних објеката и уређаја и вентилационих канала који се обавезно чисте а који мора да садржи име и презиме власника, улицу и број власника, име и презиме лица или назив органа које управља зградом, основне податке о димоводном објекту и ложишном уређају односно вентилационом каналу, напомена о стању димоводног објекта, ложишног уређаја вентилационог канала и уређаја, датум увођења у евиденцију као и датуме чишћења и контроле, да је сагласно члану 23. ове податке предузеће дужно чувати на прописан начин као и у електронском облику;
- да све ове одредбе указују да је ЈКП "Стан" био у обавези да формира катастар димњака на територији Града Новог Сада и да су све ове чињенице биле узете у обзир приликом доношења одлуке;
- да имајући у виду напред наведено грађани, односно власници кућа и станова које немају димоводне објекте, резервне димоводне објекте, ложишне уређаје, вентилационе канале и уређаје, не подлежу плаћању ове обавезе;
- да што се тиче цене од 1 дин/м² ова обавеза је исказана као посебна ставка на признаници обједињене наплате за кориснике услуга који су у систему обједињене наплате а да се са осталим корисницима услуга, наплата регулише уговором;
- да је обзиром на напред наведено сасвим јасно да ЈКП "Стан" Нови Сад на основу успостављене евиденције димоводних и ложишних објеката и уређаја и вентилационих канала треба да информисе ЈКП "Информатика" Нови Сад да корисници услуга који су у систему обједињене наплате а који немају димоводне и ложишне објекте и уређаје и вентилационе канале нису у обавези да плаћају цену за димничарске услуге.

Заштитник грађана се у току поступка обратио и ЈКП "Информатика" Нови Сад са питањем да ли ЈКП "Информатика" Нови Сад, задужује за димничарске услуге све грађане, односно физичка и правна лица, кориснике услуга који су у систему обједињене наплате, или се за наведену услугу задужују само она лица која су корисници у складу са одредбама члана 5. Одлуке о димничарским услугама, затим на основу чијег налога и од када се наведена лица задужују за димничарске услуге од стране ЈКП "Информатика" Нови Сад.

Тим поводом, запримили смо одговор, број: XXII-020-11/2013-287-17, у ком нас обавештавају да ЈКП "Информатика" Нови Сад у складу са чланом 26. Одлуке о димничарским услугама, месечни износ средстава која се утврђују Ценовником који усваја Надзорни одбор ЈКП "Стан" Нови Сад, а по квадратном метру за све стамбене и пословне просторе, исказује као посебну ставку на признаници обједињене наплате, за све кориснике услуга који су у систему обједињене наплате, од октобра 2013. године.

Поред наведеног, ЈКП "Стан" Нови Сад, у одговору број: XXII-020-11/2013-287-14, између осталог наводи следеће : "Тренутно смо сачинили базу података (каталог) за 44.600 димњака од 180.000 пројектованих-процењених димњака и вентилационих отвора на подручју градске заједнице Нови Сад".

Анализом достављених одговора као и свих позитивно правних прописа којима је регулисана предметна област, а не оспоравајући ни у једном моменту право јединице локалне самоуправе да на својој територији уреди обављање комуналних делатности, у које спадају и димничарске услуге, већ бавећи се у конкретном случају контролом рада јавног предузећа коме је поверено обављање ове комуналне делатности, Заштитник грађана Града Новог Сада утврдио је следеће:

- да је чланом 5. Одлуке о димничарским услугама одређено да је корисник димничарске услуге физичко или правно лице које је власник, односно корисник стана у стамбеној згради, власник, односно корисник породичне стамбене зграде и власник, односно корисник пословног простора и објеката **у којима се налазе димоводни објекти, резервни димоводни објекти, ложишни уређаји, вентилациони канали и уређаји;**
- да је у члану 22. исте Одлуке одређено да је ЈКП "Стан" Нови Сад дужно да уз контролну књигу или лист, води евиденцију димоводних и ложишних објеката и уређаја и вентилационих канала и уређаја који се обавезно контролишу и чисте;
- да је у члану 24. став 1. тачка 5. Одлуке о димничарским услугама одређено да је корисник услуга дужан да плаћа цену за пружене димничарске услуге;
- да је у члану 26. став 2. Одлуке о димничарским услугама одређено да се месечни износ средстава из става 1. овог члана исказује као посебна ставка на признаници обједињене наплате, за кориснике услуга који су у систему обједињене наплате, а да ће се са осталим корисницима услуга, наплата димничарских услуга регулисати уговором са Предузећем;
- да је у одговору Градске управе за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада наведено да грађани, односно власници кућа и станова који немају димоводне објекте, резервне димоводне објекте, ложишне уређаје, вентилационе канале и уређаје не подлежу плаћању ове обавезе, те да ЈКП "Стан" Нови Сад на основу успостављене евиденције димоводних и ложишних објеката и уређаја и вентилационих канала треба да информисе ЈКП "Информатика" Нови Сад да корисници услуга који су у систему обједињене наплате а који немају димоводне и ложишне објекте и уређаје и вентилационе канале нису у обавези да плаћају цену за димничарске услуге;
- да је у одговору ЈКП "Информатика" Нови Сад наведено да на основу члана 26. Одлуке о димничарским услугама задужују за димничарске услуге све кориснике услуга који су у систему обједињене наплате, од октобра 2013. године; и
- да се из цитираног дела горе наведеног одговора ЈКП "Стан" Нови Сад може утврдити да предузеће није у складу са чланом 22. Одлуке успоставило прописану евиденцију.

С обзиром на наведено, Заштитник грађана Града Новог Сада сматра да су у раду и поступању ЈКП "Стан" Нови Сад постојале неправилности, из разлога што предузеће није сагласно одредбама Одлуке о димничарским услугама извршило своју дужност и сачинило прописану евиденцију, те потом о садржини исте обавестило ЈКП "Информатика" Нови Сад, пре него што је ово јавно предузеће почело да задужује кориснике услуга обједињене наплате за димничарске услуге.

Из одговора ЈКП "Информатика" Нови Сад, закључујемо да ово јавно предузеће задужује за димничарске услуге све кориснике који су у систему обједињене наплате, без обзира да ли су сви они заиста и корисници димничарских услуга у смислу одредаба члана 5. Одлуке о димничарским услугама.

Поред наведеног, сматрамо да је ЈКП "Стан" Нови Сад дужно да утврди и у ком обиму се корисницима врши наведена услуга, имајући при том у виду чињеницу да немају сви власници, односно корисници станова у стамбеној згради, затим у породичној згради и пословном простору, димоводне објекте, резервне димоводне објекте, ложишне уређаје и вентилационе канале и уређаје (односно сасвим је могућа ситуација да неко нема све наведене објекте и уређаје, односно да неко нема примера ради димњак, или да неко нема вентилационе канале и уређаје), што би према нашем мишљењу свакако морало да утиче и на цену услуге, обзиром да цена зависи и од обима пружене услуге.

Иако је неспорно право Града Новог Сада да на својој територији уреди обављање димничарских услуга, као и овлашћење ЈКП "Стан" Нови Сад за обављање димничарских услуга, односно ЈКП "Информатика" Нови Сад да наплаћује димничарске услуге у складу са одредбама Одлуке о димничарским услугама, сматрамо да се задуживање корисника ове услуге није могло вршити без претходног, тачног утврђивања корисника ових услуга, обима вршења услуга и претходно достављене евиденције корисника услуге предузећу које врши обједињену наплату, а све у смислу Одлуке о димничарским услугама.

Због наведеног, а на основу члана 48. Одлуке о Заштитнику грађана ("Службени лист Града Новог Сада", бр. 47/2008), поступајући у оквиру документације и информација које сте нам доставили, Заштитник грађана Града Новог Сада ЈКП "Стан" Нови Сад упућује следећу

ПРЕПОРУКУ

Препоручује се ЈКП "Стан" Нови Сад да без одлагања предузме све мере из своје надлежности како би се наплата димничарских услуга вршила у складу са одредбама члана 5. и члана 24. став 1. тачка 5. Одлуке о димничарским услугама.

Наплата димничарских услуга треба да се врши лицима који су корисници услуга у смислу одредаба члана 5. Одлуке о димничарским услугама, тачније само оним лицима у чијим објектима се налазе димоводни објекти, резервни димоводни објекти, ложишни уређаји, вентилациони канали и уређаји и то спрам обима пружене услуге.

Препоручује се ЈКП "Стан" Нови Сад да без одлагања сачине прописану евиденцију корисника димничарских услуга и да о истој обавесте ЈКП "Информатика" Нови Сад.

Препоручује се ЈКП "Стан" Нови Сад да без одлагања предузме све мере из своје надлежности како би се утврдила основаност задуживања за димничарске услуге *свих корисника који су у систему обједињене наплате и то од октобра 2013. године и да у случају да се утврди да је неки од корисника услуге обједињене наплате био неосновано задужен, да у том случају, без одлагања, предузме мере за отклањање последица таквог неоснованог задуживања.*

Препоручује се ЈКП "Стан" Нови Сад да у свом даљем раду много више пажње посвећује поштовању позитивно-правних прописа Републике Србије као и поштовању права корисника услуга, како би се избегле све неправилности које настају као последица наведеног чињења.

Имајући у виду наведену препоруку, потребно је да, у складу са чланом 48. став 2. Одлуке о Заштитнику грађана ("Службени лист Града Новог Сада" бр. 47/2008), Заштитника грађана Града Новог Сада, најкасније у року од 30 дана од добијања препоруке, обавестите о мерама које сте предузели, односно о разлозима због којих нисте поступили по препоруци Заштитника грађана Града Новог Сада.

С поштовањем,

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

др Александар Грујић